

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

UITKOMST KWALITEITSONDERZOEK NIET BEKOSTIGD VOORTGEZET ONDERWIJS

DE RUIMTE VO

TE SOEST

School:	De Ruimte VO
Plaats:	Soest
BRIN-nummer:	29TV
Datum uitvoering onderzoek:	15 mei 2018
Datum vaststelling rapport:	11 september 2018

INHOUD

1	UITKOMST ONDERZOEK DE RUIMTE VO TE SOEST	4
2	BEVINDINGEN EN OORDELEN PER ONDERLIGGEND KWALITEITSASPECT EN ONDERZOEKSCRITERIUM	6
2.1	INLEIDING.....	6
2.2	KWALITEITSASPECTEN EN ONDERZOEKSCRITERIA	6
3	SAMENVATTEND OORDEEL	20
	BIJLAGE BIJ HET ONDERZOEKSKADER.....	21

1 Uitkomst onderzoek De Ruimte VO te Soest

Dit rapport van de Inspectie van het Onderwijs bevat de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs op De Ruimte voor voortgezet onderwijs te Soest. De Ruimte VO is een B3-school: een particuliere school die de status heeft van 'school in de zin van artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3 van de Leerplichtwet 1969'. Het onderzoek waarover de inspectie rapporteert, vond plaats op 15 mei 2018.

De inspectie beoordeelt en waardeert de kwaliteit van het onderwijs door onderzoek te doen naar de aspecten van kwaliteit die zijn vastgelegd in de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT). In het onderzoekskader niet bekostigd voortgezet onderwijs 2017 is uitgewerkt om welke aspecten dit bij een B3-school gaat en op welke wijze het onderzoek door de inspectie vorm en inhoud krijgt. Het onderzoekskader niet bekostigd voortgezet onderwijs 2017 bevat de voor het voortgezet onderwijs vastgestelde minimumnormen.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs met behulp van een beperkte set onderzoekscriteria die ruimte laat voor de wijze waarop de school het onderwijs inricht en tegelijkertijd leidt tot een oordeel over de kwaliteit van het onderwijs. De onderzoekscriteria sluiten nauw aan bij de kwaliteitsaspecten uit de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), maar zijn tegelijkertijd zo geformuleerd dat ze niet ingrijpen in de vrijheid van de B3-scholen om zelf de wijze van de organisatie en inrichting van het onderwijs te bepalen.

Daarnaast geeft het oordeel op de onderzoekscriteria duidelijkheid of de school met de wijze waarop zij haar onderwijs inricht voldoende tegemoet komt aan de criteria die de Leerplichtwet 1969 stelt aan een niet uit de openbare kas bekostigde B3-school waar onderwijs wordt gegeven aan studenten in de leeftijdsgroep van het voortgezet onderwijs. De beoordeling van de kwaliteitsaspecten vindt derhalve plaats met behulp van de onderzoekscriteria die op de eisen die volgens de WOT en Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) van toepassing zijn alsmede op de eisen van 'overeenkomstige inrichting' die volgens de Leerplichtwet 1969 op B3-scholen van toepassing zijn.

Stimulerend toezicht en nalevingstoezicht gaan 'hand in hand', omdat de inspectie naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek tevens kan vaststellen of De Ruimte VO nog steeds voldoet aan de criteria uit de Leerplichtwet 1969.

Het verschil tussen nalevingstoezicht en stimulerend toezicht treedt aan het licht als de inspectie heeft vastgesteld dat een B3-school niet voldoet aan de norm. Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van stimulerend toezicht; is dat echter een norm die wel samenvalt met een wettelijk voorschrift dan is er sprake van nalevingstoezicht.

De onderzoekscriteria

De onderzoekscriteria die de inspectie hanteert zijn als volgt geformuleerd:

1. Het aanbod bereidt de studenten voor op het vervolgonderwijs en de samenleving;
2. De studenten krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs;
3. Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is;

4. Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt studenten in staat tot leren en ontwikkelen;
5. De school volgt de ontwikkeling van de studenten zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen;
6. Studenten met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding;
7. De ontwikkelresultaten van de studenten liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht;
8. De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

Om een oordeel te kunnen geven op deze onderzoekscriteria zijn daarbij waar nodig een of meer subcriteria geformuleerd.

De inspectie gaat tevens na of de school voldoet aan een aantal overige aspecten van naleving (onderzoekscriterium 9 in het Onderzoekskader NBO VO 2017):

- De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG;
- De school is een dagschool;
- Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven;
- De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen;
- De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet;
- De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van studenten en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- analyse van documenten en gegevens over De Ruimte VO, die bij de inspectie aanwezig zijn;
- schoolbezoek, waarbij:
  - schooldocumenten zijn bestudeerd;
  - onderwijsactiviteiten zijn bijgewoond;
  - gesprekken met het bevoegd gezag, de schoolleiding, leraren en studenten zijn gevoerd.

Opzet van de rapportage

Dit hoofdstuk vermeldt de onderzoekscriteria op grond waarvan de Inspectie van het Onderwijs tot het advies is gekomen. Hoofdstuk 2 bevat de oordelen van de inspectie ten aanzien van deze onderzoekscriteria en de overige aspecten van naleving, alsmede de onderbouwing daarvan. Hoofdstuk 3 bevat het samenvattend oordeel van de inspectie en tevens het oordeel of de school voldoet aan de criteria voor een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969. Bijlage 1 brengt de uitkomsten van het onderzoek dat de inspectie op 15 mei 2018 op De Ruimte VO heeft uitgevoerd inzichtelijk in beeld.

2 Bevindingen en oordelen per onderliggend kwaliteitsaspect en onderzoekscriterium

In dit hoofdstuk geeft de inspectie, na een inleiding over de overwegingen van de inspectie, een oordeel over alle kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria, gevolgd door een korte toelichting alsmede een oordeel over de overige aspecten van naleving.

2.1 Inleiding

Bij de beoordeling van de kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria heeft de inspectie het volgende meegewogen.

Bij de beoordeling van de kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria en, voor zover van toepassing, de onderliggende subcriteria heeft de inspectie kennis genomen van de uitgangspunten van De Ruimte VO en de schriftelijke informatie die voorafgaand aan het onderzoek aan de inspectie is verstrekt dan wel is vermeld op de website van de school.

Het betreft met name:

- Schoolplan, Beleid en visie van democratische school De Ruimte, 2013-2018
- Schoolgids 2017-2018 van Democratische school De Ruimte,
- Jaarverslag en jaarrekening Stichting de Ruimte Soest 2016-2017
- Ingevulde vragenlijst voor inspectie NBO B3: De Ruimte VO, schooljaar 2017-2018.

Deze informatie is bij het onderzoek betrokken.

Voorts stelt de inspectie vast dat op 15 mei 2018 ongeveer 100 leerplichtige dan wel kwalificatieplichtige studenten bij De Ruimte VO staan ingeschreven. Daarvan zijn 95 studenten in de leeftijd van het voortgezet onderwijs leerplichtig dan wel kwalificatieplichtig.

Hiernaast zitten op de school ook ongeveer 40 studenten in de leeftijd van het basisonderwijs.

Dit rapport verantwoordt de onderzoekscriteria voor voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs is een afzonderlijk rapport opgesteld.

2.2 Kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria

Onderzoekscriterium 1 - Het aanbod bereidt de studenten voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.

Zie voor de wettelijke criteria art. 2, lid 2 WVO, art. 11b WVO, art. 17 WVO en de bijlage bij het Besluit kerndoelen onderbouw VO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

De vaststelling of het leerstofaanbod studenten voorbereidt op voortgezet vervolgonderwijs en de samenleving vindt plaats aan de hand van vijf subcriteria:

- 1.1 Het aanbod in de eerste twee leerjaren is dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw*;
- 1.2 Het aanbod in de eerste twee leerjaren is eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer andere vreemde talen dan de Engelse taal, en de keuze van die talen is afgestemd

- op het niveau van het vervolgonderwijs aansluitend aan de kerndoelen dat van de leerling mag worden verwacht*;
- 1.3 Het aanbod stelt na de kerndoelen studenten in staat hun onderwijsloopbaan voort te zetten op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden*;
  - 1.4 De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt*;
  - 1.5 De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten*.

Het onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De vijf subcriteria zijn positief beoordeeld.

Toelichting

Bij de beoordeling van de subcriteria bij het onderzoekscriterium over het leerstofaanbod wordt het volgende opgemerkt.

Uit de Wet op het voortgezet onderwijs volgt dat de leerplichtigen langs de kerndoelen van de onderbouw moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn. De school dient de referentieniveaus als uitgangspunt voor het onderwijs te nemen. Het volgen van de ontwikkeling van de studenten zal kenbaar en controleerbaar moeten zijn, bijvoorbeeld om vast te stellen dat zij het vervolgonderwijs aansluitend op de kerndoelen kunnen volgen.

Subcriterium 1.1

Het aanbod in de eerste twee leerjaren is dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw*.

Bevindingen

In de door De Ruimte VO aangeleverde documenten en op de website is een verwijzing opgenomen naar leerbronnen en leergebieden die betrekking hebben op de kerndoelen voor de onderbouw. In deze beschrijving is indirect een relatie gelegd met de kerndoelen en de daarin onderscheiden domeinen.

De Ruimte VO maakt wat betreft de leerbronnen voor de leergebieden gebruik van diverse materialen. De school heeft voor een aantal gebieden de beschikking over reguliere schoolboeken, zij nodigt regelmatig gastdocenten uit en verder benut de school internetbronnen zoals de website van de Khan Academy en andere educatieve websites. Een deel van de ruimten is geschikt gemaakt voor de beoefening van muziek, van techniek, van verzorging (keuken) en van plantenteelt en dierverzorging (buitenruimte). Per dag zijn er verschillende les- en werkuren geroosterd.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.1 positief, omdat gewaarborgd is dat het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren dekkend is voor de kerndoelen voor de onderbouw. Daarmee is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 1.2

Het aanbod in de eerste twee leerjaren is eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer andere vreemde talen dan de Engelse taal, en de keuze van die talen is afgestemd op het niveau van het vervolgonderwijs aansluitend aan de kerndoelen dat van de leerling mag worden verwacht*.

Bevindingen

In de door De Ruimte VO aangeleverde documenten is een verwijzing opgenomen naar leerbronnen die betrekking hebben op het verwerven van kennis, inzicht en

vaardigheden van een of meer andere vreemde talen dan Engelse taal.
De school biedt naast lessen in de Engelse taal ook lessen in de talen Duits, Spaans en Frans. Momenteel doen studenten ook ervaring op met Japans.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.2 positief, omdat gewaarborgd is dat het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren eveneens gericht is op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van een of meer andere vreemde talen dan Engelse taal. Daarmee is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 1.3

Het aanbod stelt na de kerndoelen studenten in staat hun onderwijsloopbaan voort te zetten op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden*.

Bevindingen

In de door De Ruimte VO aangeleverde documenten is aangegeven hoe aansluitend aan de kerndoelen de studenten in staat worden gesteld hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.

Na de periode van onderbouw en basisvorming stelt men de studenten in staat hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden. Als een leerling gemotiveerd is en/of heeft afgesproken om een of meerdere vakken te volgen, een portfolio te maken en/of een of meer vakken van het Staatsexamen voor te bereiden, dan ondersteunen de (docent-)begeleiders de wens van de leerling. De periode na de basisvorming gebruiken studenten ook om zicht te krijgen op wat zij in hun toekomstige loopbaan willen gaan doen.

De Ruimte VO voegt aan het onderwijsproces zeven eigen streefdoelen toe. Het betreft zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, sociaal gedrag, zelfmotivatie, realistisch zelfbeeld, initiatiefrijk functioneren en welbevinden. Deze onderwerpen zijn verweven met het onderwijsproces en hebben als doel vaardigheden te ontwikkelen waarmee de school haar studenten op de toekomst wil voorbereiden. Uit de studentendossiers, gevoerde gesprekken en de lesobservaties blijkt dat gericht aan de uitvoering wordt gewerkt.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.3 positief, omdat gewaarborgd is dat het leerstofaanbod voor de bovenbouw de studenten in staat stelt hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden. Daarmee is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 1.4

De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt*.

Bevindingen

In de door De Ruimte VO aangeleverde documenten is impliciet een verwijzing opgenomen naar leerbronnen en hoe het aanbod leidt tot de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. In de praktijk werken studenten aan het bereiken van het beoogde rekenniveau, dat voor het af te leggen staatsexamen vereist is.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.4 positief, omdat gewaarborgd is dat de school de referentieniveaus voor taal en rekenen als uitgangspunt voor het onderwijs neemt. Daarmee is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 1.5

De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten*.

Bevindingen

In de door De Ruimte VO aangeleverde documenten is een verwijzing opgenomen van leerbronnen die betrekking hebben op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

In het kader van democratisch onderwijs krijgen studenten van De Ruimte VO via het socratische kringmodel de kans om mee te beslissen over de gang van zaken op de school. Een actieve deelname van de studenten aan de eigen schoolorganisatie vanuit het kringenmodel leert hen participeren in de 'minimaatschappij' die De Ruimte VO wil zijn. Tijdens het schoolbezoek is vastgesteld dat de studenten op velerlei wijze hun inbreng leveren. Zo hebben zij inspraak bij de totstandkoming van de plannen voor de nieuwbouw van de school.

Ook werken studenten van verschillende leeftijden en verschillende achtergronden regelmatig met elkaar samen. In de bovenbouw komt de kennis van andere maatschappelijke achtergronden en culturen bij het vak Maatschappijleer aan de orde.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.5 positief. De Ruimte VO voldoet aan de eis dat de inrichting van het onderwijs voldoet aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969, alsmede aan de criteria bedoeld in artikel 17 WVO.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 2 - De studenten krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs*.

Zie voor de wettelijke criteria art. 2, lid 2 WVO in samenhang met art. 1a1, lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Toelichting

De wet gaat er vanuit dat het onderwijs zodanig wordt ingericht dat studenten een ononderbroken ontwikkelproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de studenten. Particuliere scholen zijn vrij in de wijze waarop zij dit organiseren. De inspectie gaat er echter van uit dat het onderwijs zodanig wordt ingericht dat zoveel mogelijk studenten in beginsel binnen een redelijke cursusduur (mede gelet op het niveau) een diploma of startkwalificatie kunnen behalen.

Het onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

Bevindingen

De Ruimte VO heeft met de studenten afgesproken dat zij per week minimaal 27 uur aanwezig zijn. Zij hebben de vrijheid om die schooltijd flexibel in te delen, maar van de studenten wordt verwacht dat zij vier dagen per week minimaal vier uur per dag

op school zijn. De school is op werkdagen open van 8.15 tot 17.00 uur en op woensdag gesloten.

Conclusie

De inrichting van het onderwijs op De Ruimte VO is erop gericht dat zoveel mogelijk studenten in beginsel binnen een redelijke cursusduur een diploma of startkwalificatie kunnen behalen.

Aan de eis dat de studenten voldoende tijd krijgen om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs wordt daarmee voldaan. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 3 - Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.

Zie voor de wettelijke criteria art. 3b WVO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

De vaststelling of het schoolklimaat tot een leeromgeving leidt die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is, vindt plaats aan de hand van vier subcriteria:

- 3.1 De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de studenten*;
- 3.2 De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de studenten;
- 3.3 De leraren bevorderen dat studenten op een respectvolle wijze met elkaar omgaan;
- 3.4 De leraren/de studenten handhaven de afgesproken gedragsregels.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

Alle vier subcriteria zijn positief beoordeeld. Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.

Subcriterium 3.1 is positief beoordeeld.

Toelichting

Bij de beoordeling van het schoolklimaat beoordeelt de inspectie of de leeromgeving veilig is, omdat dit de wettelijke eis is die onder dit onderzoekscriterium ligt (subcriterium 3.1 van het Onderzoekskader NBO VO 2017).

De school is verplicht zorg te dragen voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid (art. 3b WVO). Daartoe monitort de school jaarlijks door middel van een objectief instrument (bijvoorbeeld een vragenlijst of een gestandaardiseerd gesprek) de veiligheidsbeleving en het welbevinden van studenten. Daarnaast hoort de school een veiligheidsbeleid te hebben, en is er iemand aangewezen die als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert en het beleid op dat gebied coördineert.

Subcriterium 3.1

De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de studenten*.

Bevindingen:

De school wil een grote nadruk leggen op het garanderen van de sociale en fysieke veiligheid van de studenten en zet hier op verschillende manieren op in. Tijdens de bijeenkomsten van de schoolkring zijn verschillende afspraken gemaakt ten behoeve van de veiligheid van iedere leerling. Gevoelens en incidenten kunnen wekelijks in de bemiddelingskring worden ingebracht. Dat geldt ook voor onenigheid tussen

personen die om een oplossing vraagt. In principe wordt binnen deze kring bemiddeld tussen de ruziënde personen, maar er kan ook een sanctie worden uitgesproken.

Er kan vanuit de school tevens een traject Zorg om welzijn en veiligheid worden ingezet als de school daar aanleiding toe ziet. Voor de studenten is er een vertrouwenspersoon (van buiten de school) beschikbaar. Om te voldoen aan de wettelijke eis om objectief gegevens te verkrijgen over de veiligheidsbeleving van de studenten, gaat de school samen met andere democratische scholen verkennen hoe tot een passende bevraging kan worden gekomen die past bij de schoolsituatie. We verwachten dat De Ruimte PO uiterlijk voor 1 januari 2019 de veiligheidsbeleving op een meer objectieve wijze in kaart brengt.

Conclusie:

De inrichting en organisatie van het onderwijs op De Ruimte VO is erop gericht dat de leeromgeving volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig is. Daarmee voldoet De Ruimte VO aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969 en artikel 3b van de WVO.

Subcriterium 3.2

De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de studenten.

Bevindingen:

De school begeleidt de studenten in een proces van een 'gestuurde leerling' naar een 'zelfsturende leerling' die in staat is verantwoordelijke taken op zich te nemen en opdrachten zelf te plannen en in te vullen. In gesprekken geven studenten aan dat zij het onderwijs op De Ruimte als ondersteunend voor hun ontwikkeling en voor hun zelfvertrouwen ervaren.

De observaties en gesprekken tijdens het schoolbezoek hebben aangetoond dat de stafleden en de leraren waar mogelijk het zelfvertrouwen van studenten op een positieve wijze stimuleren.

Conclusie:

We hebben geconstateerd dat leraren het zelfvertrouwen van de studenten bevorderen. Daarmee waarderen we subcriterium 3.2 als positief.

Subcriterium 3.3

De leraren bevorderen dat studenten op een respectvolle wijze met elkaar omgaan.

Bevindingen:

Respectvolle omgang blijkt tijdens (kring)gesprekken, lessen en andere activiteiten. Daarbij stimuleren de leraren waar mogelijk en nodig dat de studenten onderling respectvol met elkaar omgaan en problemen uit te praten. De verantwoordelijkheid voor de onderlinge omgang en de omgang met volwassenen wordt daarbij zoveel mogelijk bij de studenten zelf gelaten.

Conclusie

De school voldoet aan subcriterium 3.3.

Subcriterium 3.4

De leraren/studenten handhaven de afgesproken gedragsregels.

Bevindingen:

Discipline ligt volgens de Schoolgids ten grondslag aan de educatieve structuur. Het is de bedoeling dat studenten verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen gedrag. Volgens de Schoolgids zullen zij begrijpen, dat "er logische consequenties zijn voor zowel positief als negatief gedrag". In gevallen dat dat nodig is, wijzen de leraren de studenten op de schoolregels die de achterkant van de schoolgids sieren. De school

maakt gebruik van de bemiddelingskring om conflicten inzake iemands veiligheid te bespreken.

Conclusie:

De school voldoet aan subcriterium 3.4.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 4 - Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt studenten in staat tot leren en ontwikkelen*. Zie voor de wettelijke criteria art. 2, lid 2 WVO in samenhang met art, 1a1, lid 1, onder b van de Leerplichtwet 1969.

De beoordeling van dit onderzoekscriterium vindt plaats aan de hand van twee subcriteria:

4.1 De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk*;

4.2 De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van studenten*.

Het onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De twee subcriteria zijn beoordeeld.

Toelichting

Het onderwijs dient zo te zijn ingericht dat de studenten een ononderbroken ontwikkelproces kunnen doorlopen (artikel 2, tweede lid, WVO). Het pedagogisch-didactisch handelen moet dus passen bij het ontwikkelniveau van de studenten en met hun meegroeien (subcriterium 4.1).

Daarbij mag van de leraren worden verwacht dat zij hun pedagogisch-didactisch handelen afstemmen op de kenmerken, onderwijsbehoeften en mogelijkheden van hun studenten (artikel 2, tweede lid, WVO). Verschillen in ontwikkeling tussen studenten hebben consequenties voor de wijze van instructie en het (abstractie) niveau van de instructie. Verschillen tussen studenten bepalen ook de meest geëigende organisatievorm, de werkvormen en het tempo van de verschillende activiteiten (subcriterium 4.2). De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen op een wijze die past bij de eigen opvattingen van het bevoegd gezag over 'onderwijzen en leren'.

Subcriterium 4.1

De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk*.

Bevindingen

Vanuit haar visie op onderwijs stelt De Ruimte VO de natuurlijke groei bij het leren centraal, waarbij elk kind de vrijheid heeft zich in zijn of haar tempo te ontwikkelen en om te leren op een manier die bij hem of haar past. Er is dan ook voornamelijk sprake van vraaggestuurd onderwijs. In de visie van de school betekent dit dat studenten vragen stellen passend bij hun niveau. De dossierhouder ondersteunt de student om tot zijn of haar leervragen te komen. Door een stilleruimte in te richten kunnen leerlingen die ervoor kiezen, nu in rust zich aan het leerwerk wijden.

Conclusie

De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk. Daarmee voldoet De Ruimte VO aan artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 4.2

De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van studenten*.

Bevindingen

De inspectie heeft geconstateerd dat de (gast)docenten en begeleiders, als er vragen van studenten komen, gericht aandacht besteden aan de gevraagde ondersteuning en/of hulp en dit op het ontwikkelingsniveau van de studenten afstemmen. De docenten die regelmatig aanwezig zijn, bereiden hun lessen steeds vaker zodanig voor dat niet alleen sprake is kennisoverdracht en –uitwisseling, maar dat er ook tijd is voor zelfstandige verwerking van de leerstof. Meer en meer leggen leerlingen hun producten, ervaringen en reflecties vast in hun dossiers.

Conclusie

Uit observaties is gebleken dat het oordeel op het tweede subcriterium positief is. Daarmee voldoet De Ruimte VO aan artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 5 – De school volgt de ontwikkeling van studenten zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen*.

Zie voor de wettelijke criteria art. 2, lid 2 WVO in samenhang met art. 1a1, lid 1, onder b van de Leerplichtwet 1969.

Het oordeel op dit onderzoekscriterium is positief.

Toelichting

De Wet op het voortgezet onderwijs schrijft voor dat scholen de voortgang van studenten bij de ontwikkeling op het terrein van de Nederlandse taal en rekenen en wiskunde volgen. Daarnaast dienen scholen de resultaten van het onderwijsleerproces inzichtelijk te maken en vast te leggen.

Scholen volgen de voortgang aan de hand van instrumenten en/of met behulp van werkwijzen die passen bij hun visie op 'onderwijzen en leren'. De inspectie sluit aan bij de opvattingen van het bevoegd gezag op dit punt.

Bevindingen

In het schoolplan is beschreven hoe De Ruimte VO de ontwikkeling van de studenten volgt. In de digitale studentmonitor komen de gegevens bij elkaar. Het betreft bereikte doelen, behaalde resultaten en gemaakte afspraken. Zowel leraren als studenten kunnen informatie aan het systeem toevoegen. Daarmee is zowel de ontwikkeling van de student te volgen.

In de groepsruimtes zijn mappen aanwezig waarin de werkmaterialen van de studenten zijn opgeborgen. De leraren houden voorts hun eigen administratie bij en zetten de informatie periodiek in de studentmonitor. Het betreft gegevens op cognitief en sociaal-emotioneel gebied.

De studenten hebben de mogelijkheid een eigen portfolio aan te leggen met zaken die zij belangrijk vinden.

Minimaal één maal per jaar (in de praktijk is dit minimaal twee maal per jaar of vaker) vindt er een gesprek binnen de pedagogische driehoek student-ouder-dossierhouder (=mentor) plaats en worden ook de gegevens uit de studentmonitor besproken. De ontwikkeling van de student in brede zin wordt voorts regelmatig en in diverse settings besproken met de betrokkenen.

Conclusie

De Ruimte VO voldoet aan het vereiste op grond van de WVO dat de school de

voortgang van studenten bij de ontwikkeling op het terrein van de Nederlandse taal en rekenen en wiskunde volgt.

Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Onderzoekscriterium 6 – Extra ondersteuning

Zie voor de wettelijke criteria art. 2, lid 2 WVO in samenhang met art. 1a1, lid 1, onder b van de Leerplichtwet 1969.

De vaststelling of studenten met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding (kunnen) krijgen, vindt plaats aan de hand van drie subcriteria:

6.1 De school signaleert welke studenten extra ondersteuning nodig hebben;

6.2 De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die gesignaleerde studenten nodig hebben;

6.3 De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit.

Het onderzoekscriterium wordt positief beantwoord.

De drie subcriteria zijn positief beoordeeld.

Toelichting

De school zorgt voor een toereikende organisatie en deskundige ondersteuning van het onderwijs voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben.

Subcriterium 6.1

De school signaleert welke studenten extra ondersteuning nodig hebben*.

Bevindingen

Na aanmelding van een potentiële student vindt er een kennismakingsgesprek met de nieuwe student en de ouders op school plaats. Als uit het gesprek (en indien aanwezig uit de overdracht van de vorige school) blijkt dat de aankomende student extra zorg nodig heeft en de school die ook kan bieden, dan vindt tijdens de kijkdagen overleg plaats binnen de stafkring en de schoolkring. Hierin wordt gezamenlijk bepaald of en hoe die zorg geboden kan worden. Indien nodig start de school via het Zorg voor Welzijn team een individueel traject om de student extra begeleiding en/of zorg te kunnen bieden.

Het Zorg voor Welzijn team bepaalt met de begeleider van de leerling (hierna: dossierhouder) wat de zorgvraag is en welke acties of activiteiten noodzakelijk zijn. Het onderdeel signalering verloopt daarna verder via de Studentmonitor. Regelmatig bespreken de dossierhouders van de studenten wat hen opvalt in de ontwikkeling van studenten en of vervolgactie gewenst is. De school bespreekt op deze wijze alle studenten en verbindt hier conclusies aan die medebepalend zijn voor de keuzes voor het onderwijs aan deze studenten.

Conclusie

De school signaleert welke studenten zorg nodig hebben.

Subcriterium 6.2

De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die gesignaleerde studenten nodig hebben*.

Bevindingen

Uit de gevoerde gesprekken met de leraren en begeleiders is eveneens gebleken dat de behoefte aan eventuele extra ondersteuning van studenten besproken wordt en dat in overleg met betrokkenen (begeleider (hierna: 'dossierhouder'), leerling en ouders) gezocht wordt naar passende oplossingen. Dossierhouders zijn hierbij geneigd te kijken naar wat de student zelf wél wil of kan. Wanneer een student niet

kan of wil veranderen, wordt gekeken welke externe ondersteuning moet worden ingeschakeld.

Conclusie

De school bepaalt de aard van de zorg die gesignaleerde studenten nodig hebben.

Subcriterium 6.3

De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit*.

Bevindingen

De Ruimte VO beschikt over enkele leraren en begeleiders met specifieke orthodidactische en –pedagogische deskundigheid. Waar nodig kan een beroep gedaan worden op externe deskundigen bij zowel de nadere analyse als de uitvoering van zorg gerelateerde activiteiten. Uitvoering van extra zorg en begeleiding is waar mogelijk geïntegreerd in de onderwijsactiviteiten. De voortgang is eveneens opgenomen in de studentmonitor en daarmee zichtbaar vastgelegd. De inspectie is gebleken dat waar nodig ook daadwerkelijk de juiste zorg op maat wordt verleend.

Conclusie

De school voert de zorg daadwerkelijk uit.

Studenten met specifieke onderwijsbehoeften krijgen extra ondersteuning en begeleiding. Daarmee is voldaan aan het gestelde in artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 7 – Ontwikkelresultaten

De ontwikkelresultaten van de studenten liggen tenminste op het niveau dat mag worden verwacht.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beantwoord.

Toelichting

Het niet bekostigd voortgezet onderwijs heeft de opdracht de leerling aantoonbaar in staat te stellen tot het volgen van een vervolgopleiding op het niveau van de leerling (mbo, hbo of wo, artikel 1a1, eerste lid onder b, Leerplichtwet 1969).

Bevindingen

De school kan aantonen dat over de laatste drie jaar bezien alle leerlingen zijn uitgestroomd op een bij hen passend niveau.

Allereerst zijn er de leerlingen die via het staatsexamen examen doen in 1 of meer vakken op het bij hen passende niveau. Vorig jaar heeft een 20-tal leerlingen hiervan gebruik gemaakt. Het aantal leerlingen, dat op deze wijze werkt aan een kwalificatie voor het vervolgonderwijs, neemt toe. Men oriënteert zich momenteel op de haalbaarheid van A-level-examens.

Daarnaast heeft een tiental leerlingen via hun portfolio en hun digitale dossier voor de inspectie aangetoond, dat zij aan lessen en projecten hebben deelgenomen en daarbij voortgang hebben geboekt in kennis en vaardigheden. De gebieden en de vakken waarop deze voortgang betrekking heeft, zijn breder dan die vanuit de regels voor het voortgezet onderwijs minimaal zijn vereist. Met name kunnen leerlingen aantonen dat zij voortgang hebben geboekt in sociale en maatschappelijke competenties. Enkelingen hebben ook al ondernemingsvaardigheden opgedaan.

Leerlingen die tussentijds overstappen naar het bekostigde onderwijs krijgen een zorgvuldig in stappen samengesteld 'overgangsbewijs' mee. Dat document bevat de

gegevens uit de Studentmonitor en kan eventueel uitgebreid worden met een methode-onafhankelijke toets (CITO, NIO of GIVO).

Conclusie

De ontwikkelresultaten van de studenten liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de studentenpopulatie mag worden verwacht.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 8 – Kwaliteitszorg De school zorgt voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

De vaststelling of de school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs, vindt plaats aan de hand van twee subcriteria:

- 8.1 De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs;
- 8.2 De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De twee subcriteria zijn positief gewaardeerd.

Toelichting:

Voor de schoolloopbaan van studenten is het belangrijk dat er continuïteit in het onderwijs is. Om deze reden onderzoekt de inspectie of er sprake is van voldoende bestendigheid van de instelling om te waarborgen dat het onderwijs kan doorgaan bij onvoorziene omstandigheden (subcriterium 8.1 – stimulerend).

Het kwaliteitsonderzoek door de inspectie neemt het eigen beleid van de school als uitgangspunt. De school krijgt de ruimte om de eigen doelen en ambities te presenteren. De school geeft aan 'wat zij verstaat onder kwalitatief goed onderwijs' en hoe de realisatie daarvan in de praktijk van het onderwijs vorm en inhoud krijgt en wordt gewaarborgd. De inspectie acht het daarvoor van belang dat de school zowel de eigen uitgangssituatie kent als regelmatig de effecten van het onderwijs met de direct betrokkenen evalueert (subcriterium 8.2 – stimulerend).

Subcriterium 8.1

De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs.

Bevindingen

De huisvesting van de school is voor langere tijd geregeld. De aandacht gaat inmiddels uit naar de nieuwbouw van de school, die vermoedelijk over ongeveer vijf jaar zijn beslag gaat krijgen.

De school heeft inmiddels een zodanige lijst van connecties dat vervanging van de leraren mogelijk is in het geval van ziekte. Er wordt ook steeds nauwer samengewerkt tussen de Democratische scholen onderling, waarbij ook leraren worden uitgewisseld.

De bedrijfsvoering van de school is zodanig, dat er een buffer is bij onvoorziene tegenvallers. Met het huidige aantal leerlingen is de begroting weliswaar sluitend, maar men zou graag willen (door)groeien.

In het schoolplan is beschreven hoe De Ruimte de kwaliteitszorg in de praktijk brengt. Uit het jaarverslag blijkt, dat de school voldoende zicht heeft op de eigen uitgangssituatie en de ontwikkelingen die de school meemaakt en realiseert. In besprekingen in de verschillende kringen, waaronder de schoolkring, krijgt de ontwikkeling van de school structureel aandacht.

Conclusie

De school voldoet aan subcriterium 8.1.

Subcriterium 8.2

De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Bevindingen

De school kent haar studenten goed vanuit een zorgvuldige intake. Vanuit de visie van de school gaan de leraren ervan uit dat studenten zelf actief bijdragen aan het opstellen van hun leerdoelen. In die visie past de regelmatige evaluatie met de dossierhouder.

Zowel de leraren als het bestuur komen regelmatig bijeen. Tijdens de gesprekken in de stafteamkring wordt veelal gesproken over hoe zaken beter kunnen bijvoorbeeld in het aanbod of de begeleiding van studenten. Leraren scholen zich door middel van uitwisseling met andere (deels buitenlandse) scholen en er zijn van tijd tot tijd visiedagen.

De school verantwoordt zich jaarlijks aan de ouders over de gerealiseerde kwaliteit van haar onderwijs. In dit jaarverslag durft de school kritische en eerlijke conclusies te trekken en geeft aan waar het beter kan. De sociocratische kringenstructuur biedt meerdere mogelijkheden aan de ouders nauw bij de ontwikkeling van de school en van de studenten betrokken te zijn.

Conclusie:

De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van haar onderwijskwaliteit. Daarmee waardeert de inspectie subcriterium 8.2 als positief.

Overige aspecten van naleving

Zie voor de wettelijke criteria art. 2a WVO, art. 3a WVO, art. 6a WVO, art. 17 WVO, art. 1, onder b, subonderdeel 3 van de Leerplichtwet 1969, art. 18 van de Leerplichtwet 1969 en art 21 van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met art. 1a1, lid 1, onder b van de Leerplichtwet 1969.

Samenvattend oordeel:

De school voldoet aan de overige aspecten van naleving en voldoet daarmee aan artikel 1a1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

9.1⁽¹⁾ De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG

Toelichting

Het onderwijs moet worden gegeven door bevoegde leraren (artikel 2a WVO). Dat betekent dat zij een lesbevoegdheid voor het voortgezet onderwijs moeten hebben voor het vak waarin zij lesgeven en een Verklaring omtrent het gedrag (hierna: VOG). Ook mogen zij niet door de rechter van het geven van onderwijs zijn uitgesloten.

Bevindingen

Ten behoeve van het verzorgen van voortgezet onderwijs op De Ruimte VO zijn volgens haar gegevens 28 leraren verbonden/ingehuurd die in het bezit zijn van een bevoegdheid voor het vak en het niveau waarin zij lesgeven. Daar waar dit niet het geval is (een 4-tal leraren), is er een overeenkomst met een bevoegde leraar die

---

1 De nummering van het Onderzoekskader NBO VO 2017 wordt hierbij gevolgd.

gesprekken met de (nog) niet bevoegde leraar voert en toezicht houdt op de uitvoering van het leerplan en het geschikte niveau van de leerstof. Voor betrokken leraren geldt tevens dat zij allemaal in het bezit zijn van een VOG.

Nu reeds is bekend dat in het schooljaar 2018-2019 nieuwe, bevoegde docenten nodig zijn voor de vakken wiskunde, biologie en natuurkunde/scheikunde.

Conclusie

De school zorgt ervoor dat zij wat de bevoegdheden der leraren betreft overeenkomt met een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969.

9.2 De school is een dagschool

Toelichting

Een dagschool is een school waar onderwijs overdag plaatsvindt.

Bevindingen

Uit de schoolgids van De Ruimte VO en uit observaties blijkt dat de onderwijsactiviteiten overdag en op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 08.15 tot 17.00 uur plaatsvinden. Op woensdag is de school gesloten.

Conclusie

De Ruimte VO is een dagschool. De school voldoet daarmee aan artikel 1, onder b, 3° Leerplichtwet 1969.

9.3 Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven

Toelichting

Het onderwijs dient in de Nederlandse taal te worden gegeven.

Bevindingen

Uit observaties is gebleken dat het onderwijs in het Nederlands wordt gegeven.

Conclusie

Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven. Daarmee is voldaan aan het wettelijke voorschrift op grond van artikel 1a1 van de Leerplichtwet 1969.

9.4 De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen

Toelichting

Het schoolplan moet ten minste een beschrijving bevatten van het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs, sociale integratie en kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

Bevindingen

De Ruimte VO beschikt over een schoolplan waarin een hoofdstuk is opgenomen waarin is aangegeven dat en hoe zij vorm geeft aan burgerschap en sociale integratie. In de komende maanden zal de school het expirerende schoolplan vervangen door een nieuw.

Conclusie

Het schoolplan heeft een passage waarin is aangegeven dat en hoe de school vorm geeft aan burgerschap en sociale integratie. Daarmee is voldaan aan artikel 17 van de WVO.

9.5 De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet

Toelichting

De school dient een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te hebben met een stappenplan waarin de 5 stappen worden doorlopen.

Bevindingen

De inspectie heeft geconstateerd dat de school bekend is met de meldcode huiselijk geweld. Dat is gebleken uit de gesprekken met het bestuur en de schoolleiding. De meldcode is genoemd in de schoolgids en is te raadplegen op school.

Conclusie

De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet. Daarmee is voldaan aan artikel 3a van de WVO.

9.6 De school meldt de in- en uitschrijving van studenten en de verwijdering van studenten en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente

Toelichting

Op grond van de Leerplichtwet 1969 meldt het schoolhoofd de in- en uitschrijving van studenten, een beslissing tot verwijdering en/of ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per 4 weken aan de leerplichtambtenaar.

Bevindingen

De studenten van de school houden een aan- en afwezigheidsregistratie bij en vermelden bij afwezigheid de reden van verzuim. De school kan de bewaking van deze registratie versterken. De school overlegt over de achterliggende redenen van langdurig verzuim met de leerplichtambtenaar.

Conclusie

De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van studenten en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente. De school voldoet daarmee aan de artikelen 18 en 21 van de Leerplichtwet 1969.

3 Samenvattend oordeel

De Inspectie van het Onderwijs heeft vastgesteld dat op Democratische school De Ruimte VO te Soest :

- het onderwijs met de wijze waarop het is ingericht, komt voldoende tegemoet aan de criteria genoemd in artikel 1a1, lid 1, onder b, van de Leerplichtwet 1969.

De beoordeling van alle kwaliteitsaspecten/onderzoekscriteria en subcriteria is positief.

Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren.

Bijlage bij het onderzoekskader

Overzicht resultaten kwaliteitsonderzoek De Ruimte VO te Soest

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

Onderzoekscriterium 1: Aanbod		ja	nee ²
Het aanbod bereidt de studenten voor op het vervolgonderwijs en de samenleving*		●	
Subcriteria:			
1.1	Het aanbod in de eerste twee leerjaren is dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw*	●	
1.2	Het aanbod in de eerste twee leerjaren is eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer vreemde talen dan de Engelse taal, en de keuze van die talen is afgestemd op het niveau van het vervolgonderwijs aansluitend aan de kerndoelen dat van de leerling mag worden verwacht*	●	
1.3	Het aanbod na de kerndoelen stelt studenten in staat hun onderwijsloopbaan te vervolgen op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden*	●	
1.4	De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt*	●	
1.5	De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten*	●	

Onderzoekscriterium 2: Leertijd		ja	nee
De studenten krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs*		●	

Onderzoekscriterium 3: Schoolklimaat		ja	nee
Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig* en motiverend is		●	
Subcriteria:			
3.1	De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van studenten*	●	
3.2	De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de studenten	●	
3.3	De leraren zorgen ervoor dat studenten op een respectvolle manier met elkaar omgaan	●	
3.4	De leraren/de studenten handhaven de afgesproken gedragsregels	●	

Onderzoekscriterium 4: Pedagogisch-didactisch handelen		ja	nee
Het pedagogisch didactisch handelen van de leraren stelt studenten in staat tot leren en ontwikkelen*		●	
Subcriteria:			
4.1	De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces	●	

² voor de kwaliteitsaspecten/onderzoekscriteria en subcriteria die niet tot de norm behoren, dient dit gelezen te worden als 'kan beter'

	mogelijk*		
4.2	De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van studenten *	●	

Onderzoekscriterium 5: Zicht op ontwikkeling		ja	nee
De school volgt de ontwikkeling van haar studenten zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen*		●	

Onderzoekscriterium 6: Extra ondersteuning		ja	nee
Studenten met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding*		●	
Subcriteria:			
6.1	De school signaleert welke studenten extra ondersteuning nodig hebben*	●	
6.2	De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die de gesignaleerde studenten nodig hebben*	●	
6.3	De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit*	●	

Onderzoekscriterium 7: Ontwikkelresultaten		ja	nee
De ontwikkelresultaten van studenten liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht		●	

Onderzoekscriterium 8: Kwaliteitszorg		ja	nee
De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs		●	
Subcriteria:			
8.1	De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs	●	
8.2	De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit	●	

Onderzoekscriterium 9: Overige aspecten van naleving		ja	nee
9.1	De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG*	●	
9.2	De school is een dagschool*	●	
9.3	Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven*	●	
9.4	De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen*	●	
9.5	De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet*	●	
9.6	De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van studenten en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente*	●	

*zijn op grond van artikel 1a1 van de Leerplichtwet 1969 onderdeel van de norm.